

4.3.1. Pszenica ozima

Pszenica ozima								
<p>Opis: jest rośliną o największym znaczeniu w produkcji żywności w skali światowej. Jej powierzchnia uprawy ciągle wzrasta. Potencjalne możliwości plonowania pszenicy są dość znaczne. Częste są plony osiągnięte w warunkach połowych w wysokości około 70 q z ha.</p> <p>Główna część użytkowa rośliny to: nasiona – ziarniaki, które zawierają duże ilości skrobi. Zawiera najwięcej białka i glutenu ze wszystkich gatunków zbóż. Pszenica jest bogata w związki mineralne (sodu, wapnia, potasu, magnezu, fosforu, siarki, żelaza) i witaminy B₁, B₂, D, E, K, PP.</p>								
A	Zbiór			B	Nawozy			
	1.	plon	rodzaj plonu		ilość (dt)/ha	1.	N – w czystym składniku [kg]/ha	120
	2.	plon główny	ziarno		50,0	2.	P – w czystym składniku [kg]/ha	50
	3.	plon uboczny	słoma		50,0	3.	K – w czystym składniku [kg]/ha	70
				C	Siew			
D	Materiał siewny			1.	rozstawa (cm)	10-12		
	1.	ilość kg/ha	200	2.	termin siewu	20 IX – 30 IX		
E	Wymagania glebowe							
<p>Zalecane jest uprawianie pszenicy ozimej na glebach kompleksu: pszennego bardzo dobrego i dobrego, żytniego bardzo dobrego, pszennego wadliwego, pszennego-górskiego, zbożowego-górskiego. Możliwa jest również uprawa pszenicy ozimej na glebach kompleksu żytniego dobrego. O powodzeniu uprawy w tych warunkach decyduje przede wszystkim dobór właściwej odmiany i stanowiska oraz odpowiedni zespół zabiegów agrotechnicznych.</p>								
F	Wymagania klimatyczne							
<p>Jedną z istotnych przyczyn znacznych wahań w plonowaniu pszenicy ozimej w Polsce jest jej wymarzanie w czasie zimy. Uprawiane u nas odmiany pszenicy wytrzymują temperaturę do -25°C, pod warunkiem występowania okrywy śniegowej. Pszenica reaguje szczególnie ujemnie na brak dostatecznej ilości wody w okresie dla niej krytycznym, to jest od fazy krzewienia do końca fazy strzelania w źdźbło, a dla niektórych odmian – nawet do początku kwitnienia. Równie szkodliwy – jak niedobór wody – jest jej nadmiar. Zbyt wysokie opady w czerwcu powodują przedłużenie wegetacji i opóźniają dojrzewanie, zwiększając jednocześnie podatność na choroby, zwłaszcza rdzę źdźbłową.</p>								
G	Cykl produkcyjny							
<ul style="list-style-type: none"> – podorywka z bronowaniem, – siew nawozów PK, – orka siewna (wałowanie kolczatką), – uprawa przedsiewna (zestaw uprawek), – siew nasion, – nawożenie pogłówne N, – opryski, – zbiór kombajnem, – prasowanie słomy. 								
H	Przeznaczenie							
<p>Ziarno pszenicy jest podstawowym zbożem konsumpcyjnym wykorzystywanym do produkcji mąki i kaszy. Z mąki pszennej uzyskuje się różnego rodzaju pieczywa, makarony oraz wyroby ciastkarskie. Ubocznym produktem przemiału są otręby, będące wartościową paszą treściwą. Ziarno pszenicy jest także podstawową paszą dla drobiu chowanego tradycyjnym sposobem w gospodarstwie. Może być także wykorzystywane w żywieniu innych gatunków zwierząt (trzoda chlewna, cielęta).</p>								
I	Zmianowanie							
<p>Pszenica może być wysiewana po rzepaku ozimym, wczesnych odmianach ziemniaków, roślinach strączkowych i wieloletnich motylkowych oraz wcześniej zbieranych warzywach.</p>								